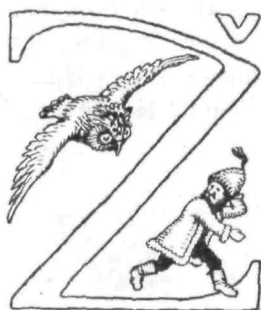

JOS. ŠEST:

Radovednost.

ivela je pred davnimi časi ženica. Stanovala je na vrhu zelenega griča v lepi beli hišici. Mimo hišice je držala široka cesarska cesta, na kateri je bilo vedno polno življenja. S ceste se je videlo v zeleno dolino in na rumeno žitno polje daleč naokrog, vse dotja, koder se je družilo nebo s sinjimi gorami.

Dobra je bila ta ženica, a imela je poleg dobrih lastnosti tudi slabo lastnost: bila je namreč silno radovedna. Ni ga bilo človeka, ki je šel mimo njene hišice, da ga ne bi pogledala ali ogovorila. — Tako je živela že dolgo let, in njena radovednost se je razvila takorekoč v bolezen.

Dogodilo se je pa, da je prišel mimo njene hišice mož vedrih lic in s popotno palico v roki. Kakor vsakogar, tako je ustavila ženica tudi tega moža s pozdravom: „Dober večer, mož! Kam gre vaša pot?“

„Ej,“ je odgovoril mož, „naprej grem, naprej, kaj se hoče, doma nimam, pa se moram potikati po svetu.“

Ker je pa bila ženica dobra in obenem radovedna, je povabila moža, naj ostane pri njej čez noč. In res. Mož je ostal, ženica ga je izpraševala na dolgo in široko o njegovi domovini, o sorodnikih in o vsem mogočem.

Mož pa je bil tudi radoveden. „Glej,“ je dejal sam pri sebi, „ta ženica je sama tu gori, jaz pa se moram potikati po svetu. Lepo bi bilo zame, ako bi mogel ostati tu. Stal bi pred durmi ter gledal mimoidoče, in življenje bi mi teklo lepo, mirno naprej.“

Tudi ženica si je mislila: „Sama sem, a prostora imam dovolj. Če bi imela moža, bi stala lahko ves dan na pragu in se pogovarjala s popotniki.“

Rečeno — storjeno. Ponudila mu je, če hoče ostati na gričku. — On je bil zadovoljen, in nekega dne sta stopila v dolino h gospodu župniku, in ta ju je poročil.

Prve dni je bilo ženici lepo. Stala je na pragu — mož je pa kuhal. Toda ker je bil tudi on velik radovednež, je hotel vsakogar videti, ki je šel mimo. Zaradi tega se ni mnogo brigal za kuho, in jedi so bile vsak dan prismojene.

Nekega dne je ženica rekla možu: „Vidiš, dragi moj, tako ne pojde več naprej! Sklenila sem sledeče, kar bo za oba prav. Jaz bom stala pred hišo, kadar bo lepo vreme — takrat boš kuhal ti, kadar bo pa grdo, boš ti na pragu — jaz bom pa skrbela za jed.“

Mož je bil zadovoljen, in živela sta v miru dolgo let. Ženica je bila zunaj ob lepem vremenu, on pa v grdem, in oba sta bila zadovoljna.

Zgodilo se je pa, da je prišla mimo hišice visoka gospa, oblečena v črno obleko in obdana vsa s črnimi pajčelani. Ko je stopala mimo hišice, je bila ženica že vsa radovedna, kdo in kaj se skriva pod temi pajčelani. Nekaj nenavadnega je bilo to zanj, zato je bila radovednost tem večja.

„Dober večer, gospa,“ je pozdravila tujko, „kam vas vede pot?“

Tujka pa je molčala in šla mimo.

„Kam pa greste, lepa gospa?“ je izpraševala ženica naprej, in na njene klice je pritekel še njen mož iz hiše.

„Ne izprašujte!“ je dejala tujka, „zgodí se vama lahko, da ne bosta pozabila nikdar, kdo sem!“

„Ah, povejte, gospa, kar povejte, kaj se nama hoče zgoditi?“ sta hitela oba kar v eni sapi.

„Dobro, povem!“ je dejala visoka tujka, „jaz sem — radovednost!“ V tistem hipu se je zablistalo in strašno zagrmelo — vsenaokrog je pa nastala strašna tema.

Ko so se drugo jutro prebivalci doline prebudili, ni bilo bele hišice nikjer. Šli so na griček in videli tam čisto majhno hišico in v njej ženico in možička. Eden izmed vaščanov je vzel hišico domov, in glej čudo: bila mu je vremenski prerok. Kadar je deževalo, je bil zunaj možiček, ob lepem vremenu pa je ženica stala na pragu.

Tako je nastala „vremenska hišica“ — in možiček in ženica morata za kazen svoje prevelike radovednosti služiti ljudem kot vremenska preroka.

IVO TROŠT:

Leseni Jakob.

(Dalje in konec.)

4.

Tovariši so poslej nekaj dni hodili v šolo brez njega. On je krenil namesto v učilnico kakor ob prostih dneh k reki, kjer se je nekda učil ali še rajši naslajal s prijetnimi mislimi, kako prijetno bo doma, kadar se vrne ter bo res tudi nekaj znal, da poreko: Niso zaman trošili zanj; gotovo bo nekoč gospod in ne več leseni Jakob.

Te misli so bile seveda lepše nego pusta slovnica in sladke nade v bližnjo bodočnost, vabljivejše nego Janezov resni namen, da se poboljša in dohiti součence.

Nič ni torej zalegel nasvet: „Poišči si miren, tih prostorček!“ — Stare znanke so ga spremljale tudi sem in slednjič zamamile, da je zabil učenje, zabil še tisto, kar bi bil znal, ko bi ostal doma v sobi.

Součenci so se tiste dni zaman ozirali v šoli na njegov prostor. Lesenega Jakoba ni bilo, z njim pa tudi ne običajnega smeha in roganja. Skoro dolg čas je silil v šolo tiste dni. Tegelj je pa stopal po znani ravninici gor, stopal dol. Zdel se mu je tukaj najprimerniši kraj, kjer lahko premisli, kaj treba ukreniti.